

He Aratohu Kaimahi Taitamariki ki te Ture mō te Hauora me te Haumaruru i te Mahi

Ko ngā whakaritenga taketake ēnei i raro i te Ture mō te Hauora me te Haumaruru i te Mahi 1992. Ka pā hoki ki ngā kaimahi katoa, tae atu ki ngā kaimahi hōu, me ngā ākongā kei te mahi hamanga, wā hararei noa rānei, kei te ako rānei ki te mahi.

TE HAUMARUTANGA WHĀNUI

Me anga tō kaitukumahi “ki te whakarite i te katoa ka taea e ia” (ki te mahi i ngā mea tika katoa e tika ana):

- ki te whakarato, ki te whakaū hoki i te taiao mahi haumaruru, tae atu ki ngā whakaurunga mō tō haumaruru me tō hauora
- ki te tiaki kei te haumaruru katoa ngā rawa ahumahi, ngā utauta, ngā taonga hiko, ngā taputapu, ngā taonga ā-whare me ngā taonga mahi hei whakamahinga māu
- ki te tiaki kia kua koe e noho whakaraerae ki tētahi pūmate i a koe i te mahi, i tō wāhi mahi, i ngā wāhi tūtata rānei, otirā,
- ki te whakarite i ētahi tukanga hei whakahaere i ngā tūponotanga whawhati tata tērā pea ka ara ake i te mahi.

Me tūtohu pūnahanaha tō kaitukumahi i ngā pūmate katoa i tō wāhi mahi, me kōrero hoki ki a koe mō ērā e noho whakaraerae pea koe, e hangā rānei e koe.

O ngā pūmate kua oti te tūtohu, me whakatau tō kaitukumahi ko ēhea tonu ngā mea hira. Me anga tō kaitukumahi ki te whakarite i te katoa ka taea hei whakakāhore i ngā pūmate hira katoa.

Ki te kore tēnei e taea, kāti me whakawehe ngā pūmate hira (whakawehea atu i a koe). Ki te kore e taea ēnei mea e rua, me anga tō kaitukumahi:

- Ki te whakaiti i te tūponotanga ka whara koe i taua pūmate
- Ki te tiaki kei a koe ngā kākahu whakangungu katoa e tika ana me ngā utauta, otirā,
- Ki te aroturuki i tō noho whakaraerae ki te pūmate.

TE WHAKANGUNGU ME TE KAIMĀTAKITAKI

Me anga tō kaitukumahi ki te whakarite i te katoa ka taea hei tiaki kei te whakangungutia koe kia pēhea te mahi haumaruru i tō mahi, kei te mātakitakina rānei e tētahi atu kua oti te whakangungu.

TE MAHI MŌREAREA

Kei a koe te motika ki te whakakāhore i te mahi tērā pea e tino whara ai koe.

TE AROTURUKI I TŌ HAUORA I TE WĀHI MAHI

Ki te tika kia aroturukitia tō hauora i te mahi, me kimi tō kaitukumahi i tō whakaaetanga mōhio rawa i mua i te tīmatanga o te aroturuki. Kia hoatu anō ki a koe ngā huanga o te aroturuki i a koe, o te aroturuki rānei i tō wāhi mahi. Kia hoatu anō ēnei pārongo ki a koe mā te tikanga puku, kia kua tō āhuatanga hauora e whākina ki ō hoa mahi.

E kore tētahi kātīpa mō te hauora me te haumaruru o te Tari Mahi e āhei te pānui i ō pūrongo hauora ki te kāhore tō whakaaetanga. Heoi anō, ka āhei tētahi tākuta o te tari te kite i ō pūrongo.

TE WHAI WĀHI A NGĀ KAIMAHI

Me whakarato wāhi tōtika ngā kaitukumahi ki ngā kaimahi kia whai wāhi ki te whakapaipaitanga ake o te hauora me te haumarū. Ka pēnei hoki kia whai wāhi katoa ai ngā tāngata kei a rātou te mātauranga me te mōhio tautōhito e hāngai ana. He tiaki hoki tēnei ina whakarite ngā kaitukumahi i ngā whakatau e pā ana ki ngā kaimahi me ā rātou mahi, nā, kei a rātou ngā kōrero a ngā kaimahi e pāngia rawatia ana e ngā take o te hauora me te haumarū i te mahi.

TŌ KAWENGA KAIMAHI

E manakohia ana kia meatia e koe te katoa ka taea ki te tiaki kia kore koe e whara i te mahi, kia kore hoki e whakawhara i tētahi atu mā āu mahi, i tāu hapanga rānei i te wāhi mahi.

Ki te whakamahi koe i te taonga mahi, te taputapu, te mīhini me ngā mea pērā i te wāhi mahi, me mahi e koe i te katoa ka taea ki te tiaki ka kore e whara i ēnei mea ngā tāngata i tō wāhi mahi, ngā tāngata tūtata rānei.

NGĀ AUKATI PAKEKE MŌ NGĀ MAHI MŌREAREA

Ki te mea kāore anō kia 15 tau tō pakeke kāore e taea e koe ētahi mahi. Tirohia te puka meka Ngā Aukati Pakeke Taitamariki mō ngā Mahi Mōrearea. Atu i te 1 Paengawhāwhā 2009, ka pā hoki ēnei whakaritenga ki ngā taitamariki e mahi kirimana ana.

ĒTAHI ATU PĀRONGO

Ki te ruarua koe mō tētahi o ō motika i te mahi, haere ki www.dol.govt.nz, waea rānei ki te Tari Mahi i 0800 20 90 20.

Hei aratohu noa ēnei pārongo, ā, tērā pea kāore e tika mō ngā āhuatanga mahi katoa. Kaua e whakamahia hei whakakapinga mō te tohutohu a te rōia, mō te tohutohu tautōhito rānei.

ISBN 978-0-478-28170-5

Kia mōhio ki ō motika!

